

Bahadır GÜCÜYETER

*Yrd. Doç. Dr., Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi
Filoloji Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü*

Fatih VEYİS

*Araştırma Görevlisi, Atatürk Üniversitesi Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi
Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Ana Bilim Dalı*

**TÜRKİYE TÜRKÇESİNİN ANA DİL DIŞINDA BİR DİL OLARAK
ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN KAVRAMLARA ELEŞTİREL BİR BAKIŞ**

Dil öğretiminin ana dil öğretimi ve yabancı dil öğretimi olarak iki temel alanda geliştiği ifade edilmektedir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanının ortaya çıkışının ardından doğal olarak konu ile ilgili adlandırma ve kavram arayışı içerisine girilmiştir. Çalışmamızın hareket noktasını Türkiye Türkçesinin ana dil dışında bir dil olarak öğretilmesinde ortaya çıkan adlandırmalar ve kullanılan kavramlar oluşturmaktadır. Türkiye Türkçesini ya da Türkçenin herhangi bir lehçesini bilmeyen bireylere Türkiye Türkçesi öğretilirken yapılacak adlandırmada “yabancı” kavramı kullanılabilir; fakat Türk lehçelerinden herhangi bir lehçeyi konuşan bireylerin yabancı diye nitelendirilmesini, “yabancı” sözcüğünün anlamı ve kapsamı doğrultusunda düşündüğümüzde isabetli bir isimlendirme olmayacağı kanaatindeyiz. Bu nedenle çalışmamızda, “Lehçe Olarak Türkiye Türkçesi Öğretimi” kavramının kullanılması önerilmiştir. Bu adlandırmanın, Türk dünyasını birleştirici bir unsur olmasının yanında, öğretimin planlanması ve uygulanması süreci açısından sağlayacağı faydalara da çalışmada değinilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Öğretimi, Yabancı Dil Öğretimi, Lehçe Olarak Türkiye Türkçesi Öğretimi

Giriş

İnsanoğlu, daha doğmadan çevresi ile iletişim kurmaya çalışan bir varlıktır. Çevreden gelen etkilere anne karnında sınırlı bir şekilde tepki veren fetüs, doğumdan sonra çok daha farklı iletişim araçlarıyla donanır. Bu araçlardan en önemlisi şüphesiz dildir. Zira “Dil insanı insan yapan niteliklerin başında gelir. Onun duygularını, düşüncelerini, isteklerini incelikleriyle açığa vurmasına, yaşamını sürdürebilmesine olanak sağlar” [1, 11]. Doğumdan sonra ilk olarak anneden öğrenilen dil daha sonra bireyin yaşantısının en önemli parçalarından biri hâline gelir.

Bireyin ana dilinin yanında başka bir dil öğrenmesi ise yeni bir dünyanın kapılarını aralaması, yeni kavramlar, düşünceler, yerler tanınması ve en önemlisi yeni bir kültürün sırlarına vakıf olması demektir. Yabancı bir dil öğrenmek her şeyden önce yeniliklerle karşılaşmak, yeni insanlar ve kültürlerle tanışmak, tanıdık kavram ve düşüncelere değişik açılardan bakmak ve birçok yeni deneyimler

edinmektir [2, 1]. Bu bakımdan dil öğretiminin temel kazanımlarından biri kültür aktarımıdır. Burada iki yönlü bir hareket söz konusudur: Birincisi dil ile birlikte öğrenilen kültür sayesinde dili öğrenen bireyin yaşantı alanı zenginleşmekte, ufku genişlemektedir. Hareketin ikinci yönü ise öğrenilen dile ait kültürün yayılmasıdır. Hareketin ikinci yönünü ele aldığımızda yabancı dilin öğretilmesi o dile ait kültürün tanıtılması ve yayılması açısından oldukça önemlidir.

Bu noktadan hareketle dil öğretiminin ana dil öğretimi ve yabancı dil öğretimi olarak iki temel alanda geliştiği ifade edilmektedir. Konuya Türkçe öğretimi açısından yaklaştığımızda ana dil olarak Türkçe öğretimi konusunda oldukça kapsamlı araştırmalar yapılmış ve yapılmaya da devam etmektedir.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin tarihini¹ Dîvânü Lugati't-Türk'e kadar götürebilmek mümkün ise de bu hususun özellikle Sovyetler Birliği ve Yugoslavya'nın dağılmasının ardından önem kazandığı açıktır. 1991 yılından sonra meydana gelen gelişmeler yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin daha sistematik bir şekilde yapılması zorunluluğunu doğurmuştur. Siyasi gelişmeler sonucunda ortaya çıkan yeni devlet yapılanmalarının hemen hepsiyle dil, din ve tarih bağı bulunan Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin bu bağlamda yürüttüğü en önemli politikalarından biri Türkçenin öğretilmesi olmuştur. Devlet kanalıyla yapılan yönlendirmeler sonucunda birçok kurum, kuruluş ve üniversite çalışmalar başlatmış, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi hususunda adımlar atılmıştır. Gerek yurt içinde gerekse yurt dışında Türkçenin yabancı dil olarak öğretimini üstlenen kurum, kuruluş ya da merkezler açılmıştır.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanının ortaya çıkışının ardından doğal olarak konu ile ilgili adlandırma ve kavram arayışı içerisine girilmiştir. Çalışmamızın hareket noktasını Türkiye Türkçesinin ana dil dışında bir dil olarak öğretilmesi alanında ortaya çıkan adlandırmalar ve kullanılan kavramlar oluşturmaktadır.

Tanımlamalar ve Kavramlar

İnsan zihninde soyut veya somut olgularla ilgili düşüncenin, dolayısıyla da bilginin, oluşabilmesi için gereken ilk aşama, adlandırmadır. Adlandırmanın benimsenmesini takip eden aşama ise, kavram hâline dönüşmedir. Herhangi bir alanda bilginin gelişmesi ve gelişimini devam ettirmesinin ilk şartı kavramların doğru tespit edilmesidir. Çünkü kavramlar temsil ettikleri bilginin sınırlarını da belirlemektedir. Üzerinde düşünülecek, fikir yürütülecek ve çalışılacak alanda neyin, nasıl yapılacağını; alandaki bilginin nasıl ilerletileceğini ve bu bilginin nasıl sınıflandırılacağını belirleyen temel husus kavramlardır. Başka bir ifadeyle bütün bilgiler kavramlardan oluşur. Bir alandaki bilginin oluşması ve gelişmesi için

¹ Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminin gelişim süreci ile ilgili olarak bk. Ali Göçer, Serkan Moğul, Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi ile İlgili Çalışmalara Genel Bir Bakış, *Turkish Studies*, 6/3, 2011, ss. 797-810 [3].

atılması gereken ilk adım adlandırmak, kavramlar oluşturmaktır. İlk adımın doğru atılması, gidilecek yönün de doğru belirlenmesine yardım edecektir. Uzun mesafeli bir yolda ilk adımda yapılacak milimetrik bir hata varılacak hedefte kilometrelerle ifade edilecek sapmalara sebep olabilmektedir. Bu yüzden adlandırma ve kavramlar oluşturma, üzerinde çalışılacak konu ile ulaşılmak istenen amaçların gerçekleşme düzeyini de belirleyecektir.

Türkçenin ana dil dışında bir dil olarak öğretilmesi hususundaki adlandırma teklifleri ve kullanılan kavramlarda görülen çeşitlilik bu konuda ciddi birtakım sıkıntılar olduğunu göstermektedir. Bu konu üzerine yapılan çalışmalarda:

1. Yabancılara Türkçe Öğretimi
2. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi
3. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi
4. Türk Soylulara Türkçe Öğretimi
5. Türk Soylulara Türkiye Türkçesi Öğretimi
6. Grameri Türkçe Olan Topluluklara Türkiye Türkçesinin Öğretimi

gibi kavramlar kullanılmıştır. Bu kavramlardan ilk üçü yabancı dillerde kullanılan kavramların tercüme edilmesiyle oluşturulmuş, sonraki üçü ise ilk üç kavramdaki noksanlığı gidermek için teklif edilmiştir.

Kavramdaki “Yabancı”nın Eğretiliği

Bir bilgi veya çalışma alanı ile ilgili kavram oluştururken dikkat edilmesi gereken en önemli hususlardan biri, belirlenen kavramın ne bilgi alanını kapsayamayacak kadar dar; ne de başka bilgi alanlarını çağrıştıracak kadar geniş olmasıdır. “Yabancılara Türkçe Öğretimi”, “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi” ve “Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi” kavramlarının bu kıstasa göre değerlendirilmesi zaruridir.

Bu kavramlara eleştirel açıdan bakmadan önce kavramın en önemli bileşeni ve ayırt edicisi olarak görülen “yabancı” kelimesinin anlam çerçevesinin belirlenmesi gereklidir. *Güncel Türkçe Sözlük*'te “yabancı” kelimesine karşılık olarak şu yedi anlam verilmiştir:

1. Başka bir milletten olan, başka devlet uyruğunda olan (kimse), bigâne, ecnebi
2. Başka bir milletle ilgili olan
3. Aileden, çevreden olmayan (kimse veya şey), özge
4. Tanınmayan, bilinmeyen, yad
5. Aynı türden, aynı çeşitten olmayan
6. Bir konuda bilgisi, deneyimi olmayan
7. Belli bir yere veya kimseye özgü olmayan [4]

Anlam çerçevesi bu şekilde belirlenen ve kavramda sıfat/adlaşmış sıfat biçimiyle kullanılan “yabancı” kelimesini iki yönden değerlendirmek gereklidir. Bunlardan ilki dili öğrenen kişinin yabancılığı; ikincisi ise öğrenilen dilin

yabancılığıdır. Hangi yönden bakılırsa bakılsın her iki adlandırmada da Türk ve Türkçe kavramları açısından belirgin bir noksanlık bulunmaktadır.

Türkiye Türkçesinin ana dil dışında bir dil olarak öğretilmesi konusunda kullanılan “Yabancılar Türkçe Öğretimi”, “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi” ve Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi” kavramlarındaki noksanlık Türkçenin tarihî macerası ile doğrudan ilişkilidir. Bugün dünya üzerindeki hiçbir millet ve dil, Türklerin ve Türkçenin yaşadığı tarihî serüvenin bir benzerini yaşamamıştır.² Özellikle son yüzyılda büyük bir sosyal mühendislik çalışmasıyla elde edilen başarının neticesinde kökü bir olan millet ve dil parçalara bölünmüştür.

Bugün Türk kökünden beslenen kardeşler birbirlerinden farklı gibi görülmekte ya da gösterilmektedir. Kardeşlerin konuştukları dil, ortak addan ayrılarak sadece kendi adlarıyla ifade edilir hâle gelmiştir.³ Oysaki Türkçe, Türk kelimesinin kavram alanı içinde yer alan bütün boy, soy, oymak ve aşiretlerin konuştukları dilin ortak adıdır. Aradaki farklılıklar lehçe/uzak lehçe, yakın lehçe ve ağız terimleriyle ifade edilir. Bunlar bir dilin çeşitli sebeplerle oluşmuş alt kollarıdır. Türk dilinin bugün üç uzak lehçesi vardır. Bunlar; Yakutça, Çuvaşça ve Türkçedir. Türkiye Türkçesi, Azerbaycan Türkçesi, Özbek Türkçesi, Tatar Türkçesi, Kırgız Türkçesi, Kazak Türkçesi, Uygur Türkçesi, Türkmen Türkçesi gibi kollar da Türkçenin yakın lehçeleridir [6, 28].

Dilimizde Türk ve Türkçe kelimeleri dar ve geniş olmak üzere iki anlamda kullanılmaktadır. Türk Dil Kurumunun *Türkçe Sözlük*'ünde bu anlamlar şöyle belirtilmiştir: Türk: 1. Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde yaşayan halk ve bu halktan olan kimse (dar anlam). 2. Dünyanın çeşitli bölgelerinde yaşayan, Türkçenin değişik lehçelerini konuşan soy ve bu soydan olan kimse (geniş anlam). Türkçe: 1. Genel Türk dili (geniş anlam). 2. Türkiye Türkçesi (dar anlam). Anayasamızın 66. maddesinde geçen “Türk Devleti’ne vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türk’tür.” cümlesinde Türk kelimesi dar anlamda kullanılmıştır. “Türk Dünyası” teriminde ise “Türk” geniş anlamdadır [7].

Türk ve Türkçe üzerine yapılan bu açıklamalardan hareketle Türk halkları arasında konuşulan Türkçenin lehçelerinin yabancı dil olarak adlandırılması ve sınıflandırılması, Türk boylarına mensup kişilerin de yabancı olarak nitelendirilmesi hem maddi hem de manevi açıdan doğru bir yaklaşım olarak görünmemektedir. Zaten adlandırmadaki bu noksanlıktan dolayıdır ki farklı kavram arayışları içerisine girilmiştir.

² Türkçenin lehçelere ayrılması ile ilgili süreçle ilgili bk. Ali Akar, Lehçe Oluşma Şartları ve Evreleri Bakımından Eski Türkiye Türkçesi, TÜBAR-XXVIII-/2010-Güz, ss., 15-29 [5].

³ Bugün Türk lehçeleri için Kazakça, Kırgızca, Özbekçe, Türkmence gibi adlandırmalar kullanılmaktadır. Bu adlandırmalar içerisinde en dikkat çekici olan ise Azerbaycan Cumhuriyeti Anayasası’nda devletin resmî dilinin Azerbaycan dili olarak zorlama bir şekilde ifade edilmesidir. (bkz. <http://www.anayasa.gen.tr/azerbaycan.htm>) [8].

Nokсандan Noksana Giden Arayışlar

Türkiye Türkçesinin ana dil dışında bir dil olarak öğretiminde kullanılan “yabancı” adlandırmasındaki eksikliğin farkına varan alan uzmanları kavram noktasında farklı teklifler ileri sürmüşlerdir. Bu kavramlardan ikisi “Türk Soylulara Türkçe Öğretimi” ve Türk Soylulara Türkiye Türkçesi Öğretimi”dir.

Kavramdaki “yabancılar”ın yerine ikame edilen “Türk Soylular” ifadesinin Türkçe açısından daha kapsayıcı ve kucaklayıcı olduğu açıktır. Ancak “Türk Soylular” ifadesinin kapsama alanı kavramın kapsayıcılığının ötesine geçmektedir. Zira bugün Avrupa’da yaşayan ve o ülkelerin vatandaşı olan Türkler de Türk soylu olarak adlandırılmaktadır. Bu sebeple “Türk Soylular” adlandırması, kavramda belirtilmek istenen Türkiye Türkçesi dışında Türk lehçelerinden herhangi birini konuşan kişilerin dışında Türkiye Türkçesini ana dili olarak konuşan kişileri de kapsamaktadır. Kavram oluşturma süreci açısından bu önemli bir noksanlık olarak göze çarpmaktadır.

“Türk Soylulara Türkçe Öğretimi” kavramında bulunan bir başka eksiklik ise dar anlamda kullanılan “Türkçe” ifadesidir. Zaten bu sebeple olsa gerek ileri sürülen kavrama “Türkiye Türkçesi” ifadesi eklenerek bu noksanlık giderilmeye çalışılmıştır.

Türkiye Türkçesinin ana dil dışında öğretimi ile ilgili olarak ileri sürülen bir başka kavram ise “Gramerli Türkçe Olan Topluluklara Türkiye Türkçesinin Öğretimi”dir. Bu adlandırmada ise “yabancı” ifadesi yerine “Gramerli Türkçe Olan Topluluklar” ifadesi kullanılmıştır. Bir çalışma başlığı olarak düşünüldüğünde fazla dikkati çekmeyen bu adlandırmanın içerdiği dolaylı anlatımlar sebebiyle kavram olarak kullanılması pek mümkün görünmemektedir. Alanın uzmanları açısından bakıldığında adlandırma anlaşılabilir olsa da alana uzak kişilerde adlandırmanın neyi ihtiva ettiği konusunda tereddütlerinin oluşacağı düşünülmektedir.

Sonuç ve Öneriler

Bir bilgi alanına yeni bir kavramın eklenebilmesi için öncelikli olarak bu yönde bir ihtiyacın oluşması gereklidir. Türkçenin tarih içerisindeki macerası dikkate alındığında Türkiye Türkçesinin öğretiminde “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi” kavramının yanında başka bir kavrama daha ihtiyaç duyulduğu açıktır. Daha önce de belirtildiği gibi bu ihtiyacı karşılamak için çeşitli teklifler getirilmiş ve kullanılmıştır. Ancak bu kavramlar belirtilen sebeplerle ihtiyacı karşılamaktan uzak kalmıştır.

Türkiye Türkçesinin öğretiminde kullanılan “Ana Dil Olarak Türkçe Öğretimi” ve “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi” kavramlarının yanında “Lehçe Olarak Türkiye Türkçesi Öğretimi” kavramının kullanılması gerekmektedir. Bu kavramın kullanmasının şu faydaları sağlayacağı düşünülmektedir.

1. Öğretim planlaması yapılırken göz önüne alınan ilk husus öğrenci veya öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyleridir. Türkçenin herhangi bir lehçesini konuşmayan, gerçekten yabancı olan öğrenciler için yapılacak planlama ile Türkçenin lehçelerinden birini konuşan öğrenciler için yapılacak planlamanın aynı olması şüphesiz birtakım sorunları da beraberinde getirecektir. Kullanılacak yeni kavram doğal olarak planlamada farklılaşmayı ve amaca daha fazla hizmet etmeyi beraberinde gerekli kılacaktır.

2. Öğretim planlamasında dikkat edilmesi gereken ikinci önemli husus öğretim sürecinin yakından uzağa, bilinenden bilinmeyene doğru yapılmasıdır. Türkiye Türkçesini lehçe olarak öğretmek amacıyla yola çıkıldığında Türkçenin herhangi bir lehçesini konuşan bireylerin sahip oldukları doğal birikimin değerlendirilmesi imkân oluşacaktır.

3. Türkçenin lehçelerini konuşan bireylerin hazırbulunuşluk düzeyi açısından avantajları olduğu gibi lehçeler arasında zaman içerisinde meydana gelen farklılaşmalardan dolayı sonradan öğrenilecek bilgilerin engellenmesi durumu da söz konusu olabilmektedir. Özellikle lehçeler arasındaki tuzak sözcükler bu noktada oldukça ehemmiyet arz etmektedir. Bir örnekle somutlaştırmak gerekirse Kazak Türkçesinde “iste-” fiili Türkiye Türkçesinden farklı olarak “yapmak” anlamında kullanılmakta, Türkiye Türkçesi öğrenen öğrenciler bu iki fiili birbirine karıştırmaktadır. Türkiye Türkçesi ve Türk lehçeleri arasında buna benzer pek çok örnek verilebilir. Bunların tespit edilmesi neticesinde karşılaşılabilecek sorunların azaltılması da mümkün olacaktır. **Lehçe Olarak Türkiye Türkçesi Öğretimi** alanında uzmanlaşacak eğitimcilerin bu konuda bilgi sahibi olmaları ve bu alanda kullanılacak kaynak kitaplarda bu hususlara dikkat edilmesi öğrenme sürecinin daha etkili bir şekilde yürütülmesine imkân sağlayacaktır.

4. **Lehçe Olarak Türkiye Türkçesi Öğretimi** kavramının kullanılması bugün ayrı bir dil gibi gösterilmeye çalışılan Türkçenin lehçelerinin bir kaynaktan beslendiğini, köklerinin bir olduğunu göstermesi bakımından önem taşımaktadır. Bu kavramın kullanılması ile birlikte Türk dünyasında konuşulan bütün Türk lehçelerinin Türkçe başlığı altında toplanması yönünde bir ön kabulün oluşması da sağlanacaktır.

Sonuç olarak **Lehçe Olarak Türkiye Türkçesi Öğretimi** kavramının kullanılması planlama ve uygulama süreci açısından sağlayacağı faydaların yanı sıra Türkçenin bütün Türk dünyasını kapsayıcı özelliğini de ön plana çıkaracaktır.

KAYNAKÇA

1. Aksan, D. Her Yönüyle Dil, Ana Çizgileriyle Dilbilim (3. Baskı), Ankara: TDK Yayınları. 1987. 586 s.
2. Yaylı, D., Bayyurt, Y. Yabancılarla Türkçe Öğretimi Politika Yöntem ve Beceriler, Ankara: Anı Yayıncılık. 2009. 244 s.
3. Göçer, A., Moğul, S. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi ile İlgili Çalışmalara Genel Bir Bakış, *Turkish Studies* 6/3. 2011. ss., 797-810.

4. TDK, Güncel Türkçe Sözlük
http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.50f06d11f0fa26.51508438 (Erişim: 12.01.2013)
5. Akar, A. Lehçe Oluşma Şartları ve Evreleri Bakımından Eski Türkiye Türkçesi, TÜBAR-XXVIII-/Güz. 2010. ss.,15-29.
6. Buran, A., Alkaya, E. Çağdaş Türk Lehçeleri (6. Baskı). Ankara: Akçağ Yayınları. 2009. 483 s.
7. Ercilasun, A. B. Türk ve Türkçe Kavramları Üzerine,
<http://www.yg.yenicaggazetesi.com.tr/yazargoster.php?haber=23324> (Erişim: 13.01.2013)
8. <http://www.anayasa.gen.tr/azerbaycan.htm> (Erişim: 10.12.2012)

ТҮЙІНДЕМЕ

Негізінен тіл, ана тілі және шет тілі ретінде екі түрлі бағытта үйретіледі. Түрік тілін шет тілі ретінде үйрету мәселесі қолға алынғаннан кейін заңды түрде осыған тиісті атаулар мен ұғымдарды қарастыру мәселесі де туындайды. Мақалада түрік тілін ана тілі ретінде емес шет тілі ретінде үйретуде туындаған атаулар мен қолданылған ұғымдар туралы мәселе қарастырылған. Түрік тілін немесе түрік тілдері тобына жататын қандай да бір диалектіні білмейтін адамдарға түрік тілін үйрету барысында тиісті атауларға қатысты «шет тіліне» тән ұғымдардың қолданылуы мүмкін. Бірақ, түрік диалектілерінің бірінде сөйлейтін адамдарды жат адам ретінде көру және шет елдік деп тану, сондай-ақ оларға жат көзқараспен қарау «шет, жат» деген сөздің мағыналық жағынан алғанда дұрыс қолданылмайтындығын көрсетеді. Сондықтан да бұл мақалада «диалекті ретінде түрік тілін үйрету» деген ұғымның (түсініктің) қолданылуы туралы мәселе қарастырылып отыр. Сондай-ақ мақаламызда бұл атаудың (ұғым) түркі әлемін біріктіретін элемент ретінде алатын маңызы, осы бағытта жасалатын жоспарлар мен атқарылатын жұмыстардың беретін пайдалары туралы мәселелерге де тоқталып өттік.

(Гужуегер Б., Вейс Ф. Түркиядағы түрік тілін ана тілі ретінде емес шет тілі ретінде үйретуде қолданылатын ұғымдарға сыни көзқарас)

РЕЗЮМЕ

Обучение языку развивается в двух основных направлениях – обучение родному языку и обучение иностранному языку. Вслед за появлением такой сферы, как обучение турецкому языку как иностранному, появилась необходимость создания содержания данного предмета. Целью настоящей работы является создание необходимой терминологии и системы понятий для обучения турецкому языку иностранных граждан. Лиц, не владеющих турецким языком либо одним из тюркских наречий, мы можем называть «иностранцами», однако лиц, владеющих одним из тюркских наречий, на наш взгляд было бы неправильно называть «иностранцами». Поэтому в данной работе предложено следующее обозначение: «Обучение турецкому языку как тюркскому наречию». В данной формулировке, как и во всей работе, не только присутствует элемент объединения тюркского мира, но и некоторые положительные факторы, влияющие на качественное планирование и практическое осуществление обучения об стороны.

(Гужуегер Б., Вейс Ф. Критический обзор понятий, используемых в обучении турецкому языку как иностранному)

Güçüyeter B., Veyis F. Türkiye Türkçesinin Ana Dil Dışında Bir Dil...

SUMMARY

Language teaching is stated to develop into two major areas as “native language teaching and “foreign language teaching”. Following the emergence of the field of Teaching Turkish as a foreign language, it became natural to seek to name and conceptualize the subject matter. The major starting point of our study is constituted by names and notions emerged in the field of Teaching Turkey Turkish as a Foreign Language, apart from being a native language. Although it might be possible to use the term “foreign” while teaching people who do not know any Turkish or any dialects of Turkish, it would be rather inappropriate to call it as “foreign” for the people who know at least one of the Turkish dialects when the meaning and the scope of the term “foreign” is considered. Therefore, it was suggested to use the title “Teaching Turkey-Turkish as a Dialect” in our study. In addition to its being unifying element of the Turkish world, potential benefits of this kind of naming to the process of planning and implementation of the teaching process was also made a matter of discussion.

(Güçüyeter B., Veyis F. A Critical look at the notions used in teaching Turkey Turkish as a foreign language, other than a native language)